

Pěstitel základních plodin (kód: 41-043-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání: Pěstitel základních plodin
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Vedení prvotní evidence v zemědělském podniku	3
Zemědělská doprava, údržba a drobné opravy zemědělské mechanizace	3
Zpracování půdy	3
Hnojení a ochrana rostlin	3
Setí a sázení zemědělských plodin	3
Ošetřování rostlin během vegetace	3
Sklizeň, konzervace a posklizňová úprava zemědělských plodin	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 01.12.2015 do: 15.03.2021

Kritéria a způsoby hodnocení

Vedení prvotní evidence v zemědělském podniku

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhotovit zadaný doklad evidence příjmu a výdeje komodit	Praktické předvedení
b) Popsat vedení evidence chemických látek (včetně hnojiv)	Ústní ověření
c) Popsat vedení evidence spotřeby pohonných hmot	Písemné ověření
d) Popsat vedení evidence osiva	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zemědělská doprava, údržba a drobné opravy zemědělské mechanizace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Řídit traktor v zemědělské dopravě v rozsahu řídičského oprávnění skupiny T	Praktické předvedení
b) Provést technickou údržbu traktoru, seřízení a jednoduchou opravu	Praktické předvedení
c) Ovládat zadané samojízdné zemědělské stroje, provést jejich údržbu, seřízení a jednoduchou opravu	Praktické předvedení
d) Provést údržbu, seřízení a drobné opravy zadaného zemědělského mechanizačního prostředku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracování půdy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat předseťové zpracování půdy, vyjmenovat druhy nářadí a mechanizačních prostředků používaných k tomuto účelu a vysvětlit jejich funkci	Ústní ověření
b) Připojit vhodný mechanizační prostředek pro zpracování půdy k traktoru, provést jeho seřízení pro dané podmínky, předvést ho v činnosti a provést jeho údržbu	Praktické předvedení
c) Zhodnotit kvalitu zpracování půdy (urovnání pozemku a rozdrobení hrud, hloubka zpracování)	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Uvést výhody sdružování pracovních operací při zpracování půdy a příklady řešení kombinovaných mechanizačních prostředků pro tyto účely	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Hnojení a ochrana rostlin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zapojit rozmetadlo organických hnojiv k traktoru, provést jeho kontrolu a denní údržbu	Praktické předvedení
b) Přestavět stroj do přepravní polohy a předvést přejezd na pracovní místo, nastavit požadované dávkování a připravit rozmetadlo k práci	Praktické předvedení
c) Naložit organické hnojivo na rozmetadlo a provést jeho rozmetání, ošetřit stroje po skončení práce	Praktické předvedení
d) Připojit rozmetadlo minerálních (průmyslových) hnojiv k traktoru, provést jeho kontrolu a denní údržbu	Praktické předvedení
e) Nastavit požadované dávkování na rozmetadle a předvést rozmetání určeného minerálního (průmyslového) hnojiva	Praktické předvedení
f) Popsat činnost strojů pro chemickou ochranu rostlin a předvést seřízení a obsluhu postřikovače	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Popsat základní pravidla pro zacházení s chemickými látkami a příslušná pravidla bezpečnosti a hygieny práce	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Setí a sázení zemědělských plodin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Určit semena základních zemědělských plodin ze skupin obilniny, olejnin, luskoviny	Praktické předvedení
b) Připojit secí nebo sázecí stroj, popř. kombinaci pro zadanou plodinu	Praktické předvedení
c) Přestavět stroj do přepravní polohy a přejet na pozemek, přestavět stroj do pracovní polohy, naplnit zásobník osivem nebo sadbou, nastavit požadovaný výsevek nebo nastavit sazeč na výsadbu	Praktické předvedení
d) Předvést setí nebo sázení zadané plodiny, ošetřit stroj po skončení práce a přestavět ho do přepravní polohy	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ošetřování rostlin během vegetace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozpoznat vývojovou fázi minimálně dvou zemědělských plodin	Praktické předvedení
b) Určit 15 zadaných jednoděložných a dvouděložných plevelů	Praktické předvedení
c) Předvést ošetření porostu za vegetace podle zadání agronoma	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Sklizeň, konzervace a posklizňová úprava zemědělských plodin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat technologii sklizně, posklizňové úpravy a skladování obilnin nebo olejnin (včetně použité mechanizace)	Ústní ověření
b) Popsat technologii sklizně a uskladnění okopanin	Ústní ověření
c) Popsat technologii sklizně, konzervace a uskladnění pícnin a krmných plodin (včetně používané mechanizace)	Ústní ověření
d) Provést údržbu a seřízení určených mechanizačních prostředků pro sklizeň a posklizňovou úpravu (sklízecí mlátičky nebo sklízecí řezačky)	Praktické předvedení
e) Provést sklizeň, posklizňovou úpravu a konzervaci dvou zadaných zemědělských plodin	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Podmínkou pro připuštění ke zkoušce je předložení řidičského průkazu skupiny T.

Autorizovaná osoba bude ověřovat kompetence uvedené v této profesní kvalifikaci na minimálně dvou skupinách základních plodin. Pro účely ověřování byly stanoveny tyto skupiny základních plodin: obilniny a olejniny, okopaniny a pícniny.

Při ověřování kompetencí formou praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a dodržování zásad správné zemědělské praxe. Přitom je nutno posuzovat nejen dosažený výsledek, ale i samostatnost při rozhodování o nejvhodnějším postupu řešení zadaného úkolu podle daných podmínek.

Je vhodné zadávat uchazečům komplexní úkoly, které umožní ověření několika kritérií v rámci jedné i více kompetencí.

U kompetence **Zemědělská doprava, údržba a drobné opravy zemědělské mechanizace** v kritériu hodnocení ad d) budou požadované práce provedeny u jednoho z uvedených mechanizačních prostředků: traktor, samojízdný stroj, mechanizační prostředek pro zpracování půdy, rozmetadlo, secí nebo sázecí stroj.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v zemědělském oboru vzdělání a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let praxe ve funkci s odpovědností za pěstování zemědělských plodin, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v zemědělském oboru a alespoň let praxe ve funkci s odpovědností za pěstování zemědělských plodin, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- c) Střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vyšší odborné vzdělání v zemědělském oboru a alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborného výcviku nebo učitele praktického vyučování v oboru vzdělání, který se týká pěstování zemědělských plodin nebo zemědělské mechanizace, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- d) Vyšší odborné nebo vysokoškolské vzdělání se zaměřením na zemědělství a alespoň 5 let praxe ve funkci s odpovědností za pěstování zemědělských plodin, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- e) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na zemědělství a alespoň 5 let praxe ve funkci učitele odborných předmětů nebo praktického vyučování nebo odborného výcviku v oboru vzdělání, který se týká pěstování zemědělských plodin nebo zemědělské mechanizace, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.
- f) Profesionální kvalifikace 41-043-H Pěstitel základních plodin (traktorista) a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let praxe na pozici traktoristy, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:

- a) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- b) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Zemědělský subjekt s pozemky zaměřenými na pěstování polních plodin
- Vzorky semen zemědělských plodin, plevelů, zemědělské plodiny v různých vývojových stádiích, vzorky minerálních hnojiv
- Zemědělská technika odpovídající současným technologiím pěstování polních plodin: traktory, samojízdné stroje, mechanizační prostředky pro zpracování půdy, rozmetadla, postřikovače, mechanizační prostředky pro setí a sázení, mechanizační prostředky pro sklizeň, zařízení pro posklizňovou úpravu
- Podklady pro evidenci příjmu a výdeje komodit, evidenci chemických látek, osiva, spotřeby pohonných hmot
- Místnost pro písemnou část
- Záznamové archy pro sledování a hodnocení postupu plnění úkolů

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 30 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 8 až 12 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a AK ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

ZD Rosice

Školní statek Humpolec

Agrární komora ČR